

Aanbod natuuractiviteiten voor basisscholen, schooljaar 2025-2026
IVN afdeling Noord-Kennemerland

Algemeen:

De IVN-Scholenwerkgroep bestaat geheel uit vrijwilligers, die affiniteit hebben met natuur en educatie en heeft als doelstelling kinderen actief en ontdekkend met de natuur bezig te laten zijn.

De natuuractiviteiten worden, op passend niveau, begeleid door twee gidsen.

De gidsen zorgen voor opdrachten en voor het benodigde materiaal.

Een actieve deelname van de leerkracht en begeleiders is noodzakelijk, want er wordt gewerkt in kleine groepjes, meestal in circuitvorm.

Het IVN is een landelijke organisatie.

Periode: september 2025 tot de zomervakantie 2026

Locatie: De meeste natuuractiviteiten vinden plaats in Bergen aan Zee, in en rond Natuurcentrum Parnassia of op het strand. Sommige activiteiten worden op andere locaties gehouden, namelijk rondom De Duinheide (voorheen De Schaapskooi) richting Bergen aan Zee, of in het bos bij Buitencentrum Schoorlse Duinen in Schoorl.

Benodigde tijd: ongeveer 1,5 uur

Kosten: Per natuuractiviteit €55,-. Prijs schoolreis in overleg.

Aanmelden en boekingen:

Aanmelden per email: boekingscholen@ivnnkl.nl

In dringende gevallen kunt u bellen naar Emmeline van Uden, coördinator boekingen, telefoonnummer 06-44400937.

Verdere informatie:

Heeft u specifieke vragen over het aanbod van natuuractiviteiten van de IVN-Scholenwerkgroep, of wilt u meer informatie over een bepaalde activiteit, dan kunt u contact opnemen met Floor van Splunder, coördinator IVN-Scholenwerkgroep.

Mailadres: f.vansplunder@gmail.com



HET AANBOD VAN ACTIVITEITEN

BIJEN

Geschikt voor groep 3 t/m 8

Periode: september 2025

Locatie: Natuurcentrum Parnassia

Bij deze activiteit komen de kinderen van alles aan de weet over het leven van wilde bijen en honingbijen.

Hoe ziet een bij eruit? Hoe zit een honingbijenvolk in elkaar? Wat is een bijendans?

Hoe kunnen we bijen helpen?

Er wordt honing geproefd en een insectenhotel gemaakt. Buiten wordt gezocht naar bijen en hommels en wordt, met behulp van zoekkaarten, geprobeerd deze te determineren.

VLINDERS

Geschikt voor groep 1 t/m 7

Periode: mei tot de zomervakantie 2026

Locatie: Natuurcentrum Parnassia

De kinderen ontdekken en leren over het leven van vlinders.

Afhankelijk van de leeftijdsgroep komen onder andere de volgende onderwerpen aan bod:

Wat is de leefwijze van vlinders? De kinderen bekijken, als het even kan, echte eitjes, rupsen en cocons van het koolwitje.

Wat is het verschil tussen dag- en nachtvlinders?

Wat zijn waardplanten? Vlindervleugels worden bekeken onder de binoculair.

Er is aandacht voor de bouw van de vlinder en de rups, camouflage komt aan bod.

Er wordt een puzzel gemaakt en een spel gespeeld.

Uiteraard wordt buiten naar vlinders en rupsen gezocht en kunnen soorten gedetermineerd worden met behulp van zoekkaarten.



NATUURPAD

Geschikt voor groep 1 t/m 8

Periode: september tot de herfstvakantie 2025

april tot de zomervakantie 2026

Locatie: De Duinheide (voorheen De Schaapskooi) richting Bergen aan Zee



Een opdrachtentocht, waarbij alle zintuigen aan bod komen.

De klas wordt in kleine groepjes verdeeld, waarna elk groepje met een rugzak vol materialen op pad gaat.

De kleuters zoeken o.a. naar sporen en spelen een voelspel met materialen uit het bos.

Groep 3/4 ervaart waar eekhoorns rekening mee moeten houden bij het verstoppjen van hun wintervoorraad.

De leerlingen van groep 5 t/m 8 ontdekken

waarom hulst groen blijft in de winter en hoe die rare gangetjes zijn ontstaan in het blad van een boom of struik.

BOMENSPEURTOCHT

Geschikt voor groep 3 t/m 6

**Periode: september tot de herfstvakantie 2025
april tot de zomervakantie 2026**

Locatie: Natuurcentrum Parnassia

Volg in kleine groepjes de route door het park en je komt allerlei opdrachten over bomen tegen, waarbij alle zintuigen gebruikt worden. Waarom groeien sommige bomen schuin? Hoe bepaal je hoe oud en hoe hoog een boom is? Probeer het zelf! Bladeren worden bekeken en misschien lukt het om ze met een zoekkaart te determineren, er worden bladafdrukken gemaakt. Vruchten van bomen en struiken worden ontdekt en onderzocht en er worden bastafdrukken gemaakt.

KRIEBELBEESTJES IN EN BUITEN HET WATER

Geschikt voor groep 1 t/m 8

**Periode: september 2025
mei tot de zomervakantie 2026**

Locatie: Natuurcentrum Parnassia

Heb je weleens gehoord van de waterschorpioen? Misschien vangen we hem wel! Kriebelbeestjes zijn zowel in als buiten het water te ontdekken; sommige leven eerst in het water en daarna buiten het water.

Bij deze activiteit wordt de klas verdeeld in twee groepen. De ene helft gaat met visnetjes op zoek naar waterdiertjes in de vijver in het park, waarna gedetermineerd wordt met behulp van een zoekkaart.



De andere helft gaat in kleine groepjes op zoek naar landkriebelbeestjes, waarbij de kinderen ontdekken hoe de diertjes eruit zien, hoe ze zich gedragen en hoe ze heten. Daarbij worden zoekkaarten, loeppotjes en vergrootglazen gebruikt. Halverwege wordt gewisseld van activiteit.

KORREN

Geschikt voor groep 4 t/m 8

**Periode: september tot de herfstvakantie 2025
april tot de zomervakantie 2026**

Locatie: het strand

Ontdek wat er leeft in de zee!

Deze activiteit wordt uitgevoerd door de IVN-Strandwerkgroep. De kinderen helpen bij toerbeurt met het trekken van een groot net door de branding. Ze lopen daarbij zelf op het strand. Daarna wordt de vangst met elkaar bekeken en uitleg gegeven.



WINDEKIND

Geschikt voor groep 1 en 2

**Periode: september 2025
mei tot de zomervakantie 2026**

Locatie: het strand

Een kleurrijk en speels programma over de wind, waarbij de beleving met de wind voorop staat. Er wordt van een windscherm een "huis" gebouwd, waaraan tasjes met spelletjes rond het thema wind opgehangen worden.

Molentjes draaien, een vlieger stijgt op, er wordt muziek gemaakt en er wordt naar de wolken gekeken.

Een aanrader voor de jongsten!



STRAND EN ZEE

Geschikt voor groep 1 t/m 8

**Periode: september 2025
mei tot de zomervakantie 2026**

Locatie: het strand, bij slecht weer gedeeltelijk in Natuurcentrum Parnassia



Aan de hand van opdrachten gaat de groep op zoek naar wat er op het strand te vinden is.

De jongste kinderen bekijken zand, schelpen en ontdekken over het leven in en aan zee.

De oudsten doen onderzoek naar de korrelgrootte van zand, de temperatuur van het water, de windrichting en er wordt geprobeerd schelpen en andere vondsten te determineren met behulp van zoekkaarten.

Afhankelijk van het weer en de leeftijd kan er gevist worden met netjes.



FLESSENPOST

Geschikt voor groep 3 en 4

**Periode: september 2025
mei tot de zomervakantie 2026**

Locatie: het strand

Er is een aantal flessen "aangespoeld" met brieven uit diverse werelddelen.

Iedere fles bevat een opdracht en een letter voor een puzzel.

De kinderen leren onder andere over de wind en golven, bekijken zand met een vergrootglas, speuren naar sporen, oefenen met een kompas, beelden zeedieren uit en gaan op zoek naar aanspoelsels. Bij goed weer wordt er gevist in zee.

Welk groepje heeft aan het eind de puzzel opgelost?

PADDENSTOELEN

Geschikt voor groep 1 t/m 8

Periode: 22 september tot uiterlijk half november 2025 (afhankelijk van de hoeveelheid paddenstoelen en de weersomstandigheden)

Locatie: vanaf Buitencentrum Schoorlse Duinen in Schoorl

Voor groep 1 t/m 6: Na een inleiding over 'Wat is een paddenstoel?'

gaan de kinderen in kleine groepjes aan de hand van een waarnemingsblad of notatieformulier zelf op zoek naar paddenstoelen.

De opdrachten verschillen per leeftijdsgroep. Met een spiegeltje wordt de onderkant van een paddenstoel bekeken. De kleuters gaan op bezoek in het "kabouterbos", waar soms kabouter Spillebeen te vinden is!

Voor groep 7 en 8: De kinderen uit de hoogste groepen gaan op twee verschillende plekken gericht op zoek naar bepaalde paddenstoelen. Met een spiegeltje, vergrootglas, zoekkaarten, papier en potlood wordt onderzocht en gedetermineerd. Hierbij wordt in tweetallen gewerkt. Als afsluiting wordt een korte presentatie gegeven aan elkaar.



IK ZIE IK ZIE WAT JIJ NIET ZIET

Geschikt voor groep 6 t/m 8

Periode: september 2025 t/m april 2026

Locatie: Natuurcentrum Parnassia



Wat is het geheim van de haai? Wat is er zo slim aan een pissebed?

Wat is de kracht van de honingraatstructuur?

Hoe komen we aan klittenband?

Dit lescircuit gaat over van alles wat dieren en planten hebben "uitgevonden" om te overleven.



We gaan kijken naar **camouflage**, een handige uitvinding van de natuur om niet opgegeten te worden.

We onderzoeken **mimicry**, je voordoen als iets anders.

Ook ontdekken we door de mens gebruikte slimme vondsten uit de natuur, om betere producten te ontwikkelen; dit heet **biotechniek**.

Deze activiteit bestaat uit een circuit van opdrachten, waarbij de kinderen spelenderwijs leren en ontdekken over deze begrippen. Er wordt gevoeld, ervaren, ontdekt, getekend, gerekend, gepuzzeld, met als afsluiting een gezamenlijke buitenopdracht, waarbij de opgedane kennis getest wordt.

Deze activiteit sluit o.a. aan bij de thema's Red het regenwoud (**IPC**), Wonderlijke Uitvindingen! en Duurzaam Design (**Blink Wereld**) en Grieken en Romeinen, Nieuwe Tijd en Aziaten (**DaVinci**).

VOGELS

Geschiedt vanaf halverwege groep 4 t/m 7

Periode: het gehele jaar

Locatie: Natuurcentrum Parnassia



Vogels, daar valt heel wat aan te beleven!

Tijdens deze activiteit wordt veel onderzocht en ontdekt over deze dieren.

Een greep uit deze inspirerende activiteit: veren worden onderzocht en gesorteerd en met behulp van een vogelspel wordt ontdekt wat voor soort poot een vogel nodig heeft.

Met welke snavel kun je wat eten? Probeer het zelf maar uit. Er wordt een memorie gespeeld over eieren en buiten gaan we met verrekijkers om de nek vogels spotten.

Deze activiteit sluit o.a. aan bij de thema's Bijzondere bewoners, Dit wil ik zeggen, Altijd onderweg, Op leven en dood (**Blink Wereld**) en bij Het leven op het land (**DaVinci**).

NATUUR IN DE WINTER

Geschiedt voor groep 1 t/m 3

Periode: november 2025 t/m februari 2026

Locatie: Natuurcentrum Parnassia

Tijdsduur: 1 uur en 45 minuten

Het doel van deze activiteit is de kinderen te laten ervaren dat de winter voor planten en dieren grote gevolgen heeft. Iedere soort heeft andere oplossingen gevonden om te overleven.

Aan de hand van dieren en bomen die in het Parnassiapark voorkomen ontdekken de jonge kinderen in kleine groepjes, aan de hand van opdrachtjes en spelletjes, hoe de winter overleefd wordt. Aan bod komen o.a. kikkers, konijnen, mollen, vleermuizen en bomen. Een renspelletje en een vertelplaat maken deze veelzijdige activiteit compleet. Tot slot rijgen we een pindaslinger om bij school op te hangen.



STENEN OP REIS

Geschikt voor groep 5 t/m 8 Nu ook voor groep 5 en 6!

Periode: november 2025 t/m april 2026 Een nieuwe periode!

Locatie: indien mogelijk het strand en Natuurcentrum Parnassia

Tijdsduur: afhankelijk van bezoek aan het strand duurt deze activiteit 1,5 of 2 uur

Wat hebben de stenen op het strand ons te vertellen? Deze activiteit is ontstaan uit de vele vragen die de kinderen stelden over de stenen, die de laatste jaren op het strand te vinden zijn. Bij goed weer gaan we eerst op het strand verschillende kleuren stenen zoeken; bij slecht weer gebruiken we de aanwezige stenen in Natuurcentrum Parnassia.

We ontdekken waar ze vandaan komen, hoe gesteenten gevormd worden en eroderen, hoe de aarde ontstaan en opgebouwd is, hoe de continenten bewegen, wat fossielen zijn, hoe je verschillen in steensoorten kunt ontdekken en wat zand is. We bekijken met behulp van binoculairs zandsoorten uit verschillende werelddelen en zoeken zand waar goud in zit. Er wordt een "schilderij" gemaakt van verschillende kleuren natuurlijk zand.



Een informatieve en uitdagende activiteit voor groep 5 t/m 8, goed aansluitend bij de

thema's Actieve planeet (**IPC**), Aardse extremen en Altijd onderweg (**Blink Wereld**) en Schatten van de aarde (**DaVinci**).

UILEN

Geschikt voor groep 5 t/m 8

Periode: november 2025 t/m januari 2026

Locatie: Natuurcentrum Parnassia

Welke soorten uilen leven er in Nederland? Welke geluiden maken ze? Wat is een uilenbal? Aan de hand van een uilententoonstelling lossen de kinderen een puzzel op, er worden opgezette uilen bekeken en nagetekend, veren worden vergeleken, er is een opdracht over de voedselketen en er worden uiteraard uilenballen uitgeplozen.

Daarnaast is het mogelijk om in de maanden november t/m januari deel te nemen aan een avondexcursie, waarbij onder begeleiding van een uilenspecialist gezocht wordt naar uilen.

Deze excursie is een bijzondere belevenis.

De avonden zijn beperkt, dus snelle opgave is gewenst.

De locatie is 't Oude Hof in Bergen.



VLEERMUIZEN

Geschikt voor groep 5 t/m 8

Periode: februari t/m april 2026

Locatie: Natuurcentrum Parnassia

Altijd al meer willen weten over het leven van de vleermuis? Dan is deze activiteit zeer geschikt! Door middel van allerlei opdrachtjes leren de kinderen over de verschillende soorten, voedsel, voortplanting, voorkomen en bescherming. Er wordt een spel gespeeld over feiten en fabels en uiteraard komt ook echo-locatie aan bod. Een leuke en leerzame activiteit!



PLASTIC!

Geschikt voor groep 6 t/m 8

Periode: november 2025 t/m april 2026 Een nieuwe periode!

Locatie: het strand en Natuurcentrum Parnassia

Tijdsduur: 1,5 tot 2 uur

De activiteit Plastic! laat de kinderen zien, dat we tegenwoordig niet meer zonder plastic kunnen, maar dat er ook een keerzijde aan zit, denk aan de plastic soep. We gaan op het strand op zoek naar plastic en ander afval, waarna we in Natuurcentrum Parnassia door middel van diverse opdrachten ons verdiepen in het onderwerp.

Het gevonden afval wordt bekeken, verschillende verpakkingen worden gescheiden en gesorteerd, er wordt een renspeel gespeeld, een puzzel opgelost.

Ook is er een opdracht over de gevolgen van plastic in de voedselketen.

Een leerzame en milieubewustmakende activiteit voor de oudste kinderen.

Deze activiteit sluit o.a. goed aan bij de thema's Het milieu (**IPC**), Duurzaam design (**Blink Wereld**) en Nieuwste Tijd (**DaVinci**).



Jaaroverzicht schooljaar 2025-2026

	Bijen	Bomen- speur- tocht	Flessen- post	Ik zie ik zie wat jij niet ziet	Korren	Kriebel- beestjes	Natuur in de winter	Natuur- pad	Padden- stoelen	Plastic!	Stenen op reis	Strand en zee	Uilen	Vleer- muiszen	Vlinders	Vogels	Winde- kind
sep-2025	X	X	X	X	X	X		X	X ⁺			X				X	X
okt-2025		X		X	X			X	X ⁺							X	
nov-2025				X			X		X ⁺	X	X		X			X	
dec-2025				X			X			X	X		X			X	
jan-2026				X			X			X	X		X			X	
feb-2026				X			X			X	X			X		X	
mrt-2026				X						X	X			X		X	
apr-2026		X		X	X			X		X	X			X		X	
mei-2026		X	X		X	X		X				X			X	X	X
juni-2026		X	X		X	X		X				X			X	X	X

*Opmerking: Paddenstoelen indien mogelijk vanaf 22 september tot half november, afhankelijk van de hoeveelheid paddenstoelen en de weersomstandigheden.

Overzicht activiteiten per groep

	Bijen	Bomen- speur- tocht	Flessen- post	Ik zie ik zie wat jij niet ziet	Korren	Kriebel- beestjes	Natuur in de winter	Natuur- pad	Padden- stoelen	Plastic!	Stenen op reis	Strand en zee	Uilen	Vleer- muiszen	Vlinders	Vogels	Windekind
Groep 1/2						X	X	X	X			X			X		X
Groep 3	X	X	X			X	X	X	X			X			X		
Groep 4	X	X	X		X	X		X	X			X			X	X ⁺	
Groep 5	X	X			X	X		X	X		X	X	X	X	X	X	
Groep 6	X	X		X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	
Groep 7	X			X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	
Groep 8	X			X	X	X		X	X	X	X	X	X	X			

*Opmerking: voor groep 4 geldt dat i.v.m. het leesniveau deze les aangeboden wordt vanaf januari 2026